

**Załącznik do Uchwały Nr ... ____
Rady Miasta Nowego Sącza
z dnia ... 2010 roku**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu

Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu

Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu

**PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
MIESZKAŃCÓW MIASTA
NOWEGO SĄCZA
NA LATA 2010 - 2012**

Nowy Sącz 2010

SPIS TREŚCI

I. ZAŁOŻENIA PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
.....3

II. CELE PROGRAMU AKTYWNOŚCI LOKALNEJ
.....4

III. ZADANIA ZAPLANOWANE W RAMACH PROGRAMU
.....4

IV. ODBIORCY PROGRAMU – GRUPY DOCELOWE
.....5

V. METODY REALIZACJI PROGRAMU
.....6

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY PROGRAMU
.....7

VII. REALIZATORZY PROGRAMU
.....8

VIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU
.....8

IX. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU
.....8

I. Założenia Programu Aktywności Lokalnej.

Program Aktywności Lokalnej mieszkańców Miasta Nowego Sącza, zwany dalej Programem, stanowi odpowiedź na potrzebę funkcjonowania społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wspierania ich aktywności w poszczególnych obszarach. Wyznacza kierunki działań zorientowanych na budowanie lokalnego partnerstwa, rozwój społeczeństwa informacyjnego, jak i obywatelskiego oraz wzmacnianie integracji społecznej i obszarowej.

Program Aktywności Lokalnej w Mieście Nowy Sącz ukierunkowuje działania w obszarze polityki społecznej w ramach realizacji projektu systemowego „Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces!” na lata 2010 – 2012 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej i Poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.

Program, którego ramy obejmują okres 2010 - 2012, będzie realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu, Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu oraz Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu.

Założenia przyjęte w Programie są zgodne z zapisami krajowych dokumentów strategicznych, a w szczególności:

- Strategią Rozwoju Kraju 2007 – 2015,
- Narodową Strategią Integracji Społecznej dla Polski,
- Strategią Polityki Społecznej na lata 2007 – 2013,
- Strategią Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007 – 2013,
- Narodową Strategią Spójności 2007 – 2013,
- Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki 2007 – 2013,
- Strategią Rozwoju Województwa Małopolskiego 2007 – 2013,
- Strategią Rozwoju Nowego Sącza 2020,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Nowego Sącza 2008 – 2015.

Powyższe dokumenty zakładają konieczność realizacji zadań wspierających społeczeństwo w płaszczyźnie społeczno – gospodarczej, a w konsekwencji służących podniesieniu poziomu i jakości życia obywateli. Istotnym zatem jest równorzędność, wyrównywanie barier, w tym szans kobiet i mężczyzn, integracja społeczna, rozwój społeczeństwa informacyjnego opartego na wiedzy. Rozpatrując społeczność jako całość należy skupić się na kapitale ludzkim, który składa się z poszczególnych jednostek, które wspierane w rozwoju procentować będą w budowie kraju obywatelskiego. Ważnym aspektem jest kontynuacja działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu i niwelujących jego skutki. Zjawisko to prowadzi do braku lub ograniczenia możliwości udziału i dostępu do instytucji i rynków, pełnienia ról społecznych, korzystania z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenia zasobów oraz zdobywania dochodów w godny sposób, jak i braku możliwości racjonalnego wykorzystania czasu wolnego.

II. Cele Programu Aktywności Lokalnej.

Celem głównym Programu jest realizacja polityki integracji społecznej poprzez aktywizowanie i integrowanie lokalnej społeczności, ze szczególnym uwzględnieniem osób, grup i środowisk będących w procesie wykluczenia społecznego lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe Programu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu:

1. Poprawa jakości życia i funkcjonowania mieszkańców będących członkami społeczności lokalnych poszczególnych dzielnic Miasta Nowy Sącz.
2. Budowanie lokalnego partnerstwa opartego na współuczestnictwie przedstawicieli instytucji, organizacji i członków danych społeczności.
3. Wzmacnianie efektywności pomocy społecznej.
4. Promowanie i rozwój inicjatyw wolontarystycznych.
5. Upowszechnianie działań o charakterze środowiskowym tj.: integracyjnych, informacyjnych, edukacyjnych oraz aktywizujących.
6. Promowanie i wspieranie postaw prospołecznych oraz aktywności obywatelskiej.

Cele szczegółowe Programu Ośrodka Adopcyjno - Opiekuńczego w Nowym Sączu:

1. Poprawa jakości życia i funkcjonowanie dzieci wychowujących się poza rodziną biologiczną.
2. Wspieranie i edukacja dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi intelektualnemu i społecznemu młodzieży umieszczonej w rodzinnych formach opieki zastępczej.
4. Promowanie i wspieranie postaw prospołecznych oraz aktywności obywatelskiej.
5. Wzmocnienie identyfikacji dzieci i młodzieży umieszczonych w rodzinnych formach opieki zastępczej z obszarem zamieszkania oraz środowiskiem rodzin biologicznych.
6. Podejmowanie działań o charakterze informacyjnym, edukacyjnym i integracyjnym.

Cele szczegółowe Programu Zespołu Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu:

1. Stworzenie Klubu Młodzieżowego proponującego młodzieży pozytywne zagospodarowanie czasu wolnego.
2. Aktywna integracja młodzieży poprzez prowadzone zajęcia i treningi.
3. Rozwijanie zainteresowań młodzieży w oparciu o alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu.
4. Promowanie i wspieranie postaw prospołecznych oraz umożliwienie uczestnikom zaangażowanie się w różne aktywności społeczne i obywatelskie.
5. Promocja wolontariatu i potrzeby służenia innym poprzez podejmowanie działań w tym zakresie, przygotowywanie do pełnienia roli liderów młodzieżowych.
6. Pomoc rodzicom/opiekunom prawnym uczestniczącym w zajęciach Klubu Młodzieżowego i wzmocnienie identyfikacji uczestników Klubu z obszarem zamieszkania

III. Zadania zaplanowane w ramach Programu.

W ramach Programu Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu zaplanował zadania tj.:

1. Analiza i diagnoza potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych obszarów miasta oraz cech osób będących członkami danej społeczności.
2. Budowanie lokalnego partnerstwa na terenie wybranego osiedla.
3. Przygotowanie i realizacja imprezy integracyjnej dla mieszkańców na terenie wybranego osiedla.

4. Utworzenie i prowadzenie dwóch grup edukacyjnych dla osób chętnych do pracy wolontarystycznej.
5. Przeprowadzenie szkoleń tematycznych dwóch grup edukacyjnych osób chętnych do pracy wolontarystycznej.
6. Utworzenie i prowadzenie grupy wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ich otoczenia.
7. Inicjowanie działań o charakterze środowiskowym (wyjazdy integracyjne, mikołajki, Dzień Wolontariusza).

W ramach Programu Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu zaplanował zadania tj.:

1. Analiza i diagnoza potrzeb rodziców zastępczych, dzieci i młodzieży z uwzględnieniem specyfiki zawodowego rodzicielstwa oraz ich szczególnych potrzeb (wiek dzieci, płeć, liczba dzieci, rejon funkcjonowania).
2. Uruchomienie specjalistycznego poradnictwa dla rodziców zastępczych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinnych formach opieki zastępczej.
3. Edukacja i szkolenie rodziców zastępczych.
4. Inicjowanie i organizowanie środowiskowych działań integrujących społeczność rodzin zastępczych.
5. Realizowanie działań prozdrowotnych, promujących zdrowy tryb życia.
6. Tworzenie samopomocowych grup wsparcia dla rodzin zastępczych oraz grup edukacyjnych dla dzieci i młodzieży.
7. Inne, zgodne z celami programu jeśli wynikają z uzasadnionych potrzeb.

W ramach Programu Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu zaplanował zadania tj.:

1. Analiza i diagnoza potrzeb uczestników Klubu Młodzieżowego z uwzględnieniem specyfiki potrzeb młodzieży i rodziców/opiekunów prawnych młodzieży.
2. Treningi kompetencji społecznych, zawodowych i edukacyjnych dla młodzieży oraz rodziców/opiekunów prawnych.
3. Warsztaty i konsultacje prowadzone przez trenera/socjoterapeutkę.
4. Usługi wspierające animację lokalną (streetworker).
5. Wyjazdy integracyjne połączone z podniesieniem umiejętności społecznych, szkolące liderów młodzieżowych.
6. Grupa samopomocy dla rodziców/opiekunów prawnych.
7. Integracja społeczna i budowanie więzi poprzez zajęcia ruchowe, klub i sekcję.
8. Wyjazd wakacyjny dla młodzieży realizujący program edukacyjny.
9. Organizacja akcji wolontarystycznych i działań o charakterze środowiskowym skierowanych do środowiska lokalnego.
10. Inne zadania zgodne z celami Programu, w odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania.

IV. Odbiorcy programu - grupy docelowe.

Program Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu kierowany jest do:

1. Członków konkretnej społeczności lokalnej z terenu Miasta.
2. Grup społecznych.
3. Osób wykluczonych społecznie bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Osób korzystających z pomocy społecznej, które nie pracują, osób bezrobotnych zarejestrowanych w Urzędzie Pracy, osób poszukujących pracy, nieaktywnych zawodowo z uwagi na opiekę nad dziećmi bądź innymi osobami zależnymi, które mają szansę podjąć pracę zawodową i są w wieku aktywności zawodowej oraz rodziny osób uczestniczących w projekcie jako otoczenie zagrożone wykluczeniem społecznym.

Program Ośrodka Adopcyjno – Opiekuńczego w Nowym Sączu kierowany jest do:

1. zawodowych rodziców zastępczych, rodziców zastępczych niespokrewnionych, dzieci i młodzieży umieszczonej w rodzinnych formach opieki zastępczej oraz dzieci biologicznych rodziców zastępczych.

Programem objęci będą rodzice zastępczy, młodzież w wieku 15 – 25 lat, otoczenie w/w – dzieci poniżej 15 roku życia oraz dzieci biologiczne rodziców zastępczych.

Program Zespołu Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu kierowany jest do:

1. młodzieży w wieku 15-19 lat, nieaktywnych zawodowo, korzystających z pomocy społecznej, zagrożonej wykluczeniem społecznym – 40 osób,
2. rodziców/opiekunów prawnych w/wym. grupy, zagrożonych wykluczeniem społecznym, korzystających z pomocy społecznej, nieaktywnych zawodowo, bezrobotni lub zatrudnieni – 15 osób.

Po spełnieniu warunku zamieszkiwania na terenie Miasta Nowego Sącza.

V. Metody realizacji programu.

Działania przewidziane w ramach Programu przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu realizowane będą poprzez:

1. Środowiskową pracę socjalną - działanie realizowane przez pracownika socjalnego lub inną osobę mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi,
2. Instrumenty aktywnej integracji – instrumenty zawarte w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 - 2013,
3. Działania o charakterze środowiskowym - inicjatywy integracyjne w postaci przygotowania i realizacji Programu Aktywności Lokalnej, badania, opracowania, analizy, edukację społeczną i obywatelską, spotkania konsultacyjne, debaty, organizowanie i inspirowanie mieszkańców do udziału w imprezach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym i turystycznym,
4. Inne działania o charakterze integracyjnym - instrumenty i działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Działania przewidziane w ramach Programu przez Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu realizowane będą poprzez:

1. środowiskową pracę psychologiczną – pedagogiczną w miejscu zamieszkania rodziny – działania wspierające,
2. instrumenty aktywnej integracji o charakterze edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym,
3. działania o charakterze środowiskowym obejmujące inicjatywy integracyjne w postaci przygotowania i realizacji Programu Aktywności Lokalnej – badanie, analiza, diagnoza środowiska, edukacja społeczna, spotkania konsultacyjne, wspierające organizowanie imprez środowiskowych o charakterze integracyjnym. Organizowanie wyjazdów prozdrowotnych, edukacyjnych i szkoleniowych.

Działania przewidziane w ramach Programu przez Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu realizowane będą poprzez:

1. działania o charakterze środowiskowym – obejmują inicjatywy integracyjne, między innymi w postaci organizowania i inspirowania udziału mieszkańców w imprezach i spotkaniach o charakterze integracyjnym, edukacyjnym, kulturalnym, sportowym, ekologicznym czy turystycznym,
2. instrumenty aktywnej integracji o charakterze zawodowym, edukacyjnym, zdrowotnym i społecznym – zawarte w zasadach przygotowania, realizacji i rozliczania projektów systemowych Ośrodków Pomocy Społecznej, Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie oraz Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013,
3. środowiskowa praca socjalna mająca na celu pomoc osobom i rodzinom w środowisku we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi (streetworker),
4. inne działania o charakterze integracyjnym – instrumenty i działania wynikające z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

VI. Przewidywane efekty Programu.

Przewidywanymi efektami realizacji Programu przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu będą:

1. Wzrost integracji społeczności lokalnych i grup społecznych.
2. Aktywizacja osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Poprawa funkcjonowania osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
4. Wspieranie osób chętnych do pracy wolontarystycznej.
5. Powstanie grup działania, jak i grup wsparcia.

Przewidywanymi efektami realizacji Programu przez Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu będą:

1. Dokonanie dokładnej analizy i diagnozy rodzin zastępczych, ich potencjału i potrzeb.
2. Podniesienie jakości i efektywności funkcjonowania rodzin zastępczych wewnątrz środowiska rodzinnego, jak i w społeczności lokalnej.
3. Aktywna i integracja środowiskowa dzieci i młodzieży w miejscu swojego zamieszkania i najbliższego otoczenia (szkoła, osiedle, dzielnica).
4. Aktywna i integracja dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych poprzez wypracowanie pozytywnych wzorców, postaw, poczucia własnej wartości, godności (obalenie mitów „dzieci gorszych, bo z rodzin zastępczych”).
5. Poprawa funkcjonowania dzieci i młodzieży z rodzin zastępczych w życiu rodzinnym, środowiskowym oraz integracja ze środowiskiem rodzin biologicznych (reintegracja).

Przewidywanymi efektami realizacji Programu przez Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu będą:

1. Utworzenie i funkcjonowanie Klubu Młodzieżowego otwartego na grupy zagrożone wykluczeniem społecznym (w tym na otoczenie uczestników).
2. Zdiagnozowane potrzeby oraz zdefiniowane zjawiska i problemy społeczne uczestników Klubu Młodzieżowego.
3. Nabycie kompetencji psychospołecznych i zawodowych przez uczestników Projektu.

4. Przeprowadzenie różnorodnych zajęć o profilu psychospołecznym, edukacyjnym, zawodowym, turystycznym i sportowym.
5. Zapoznanie się ze skutecznymi sposobami rozwiązywania sytuacji problemowych w rodzinie.

VII. Realizatorzy Programu.

Realizatorami Programu będą:

1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.
2. Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy w Nowym Sączu.
3. Zespół Świetlic Środowiskowych w Nowym Sączu.
4. Urząd Miasta Nowego Sącza.
5. Inne jednostki organizacyjne Miasta Nowego Sącza.
6. Organizacje pozarządowe.
7. Inne.

VIII. Źródła finansowania Programu.

Działania realizowane w ramach Programu będą finansowane z następujących źródeł:

1. środki własne budżetu samorządu terytorialnego,
2. środki zewnętrzne w ramach projektu systemowego „Twoja AKTYWNOŚĆ szansą na sukces!” 2010 – 2012 pochodzące z Unii Europejskiej – Europejskiego Funduszu Społecznego,
3. środki inne pochodzące ze źródeł zewnętrznych.

IX. Monitoring i ewaluacja Programu.

Monitoring i ewaluacja programów realizowanych w ramach Programu Aktywności Lokalnej będą prowadzone na bieżąco przez Realizatorów Programu i Grupę Sterującą.

Celem monitoringu będzie:

- obserwacja zmian jakościowych i ilościowych,
- wskazywanie na potrzebę podjęcia działań korygujących,
- pomiar osiąganego postępu w projekcie i porównanie go z założonym planem.

Raport ewaluacyjny Programu Aktywności Lokalnej zostanie sporządzony po zakończeniu projektu przez jednostki go realizujące.

Sprawozdanie z realizowanych działań zostanie przekazane Prezydentowi oraz Radzie Miasta Nowego Sącza.